

Ministeriet for
Samfundssikkerhed og Beredskab

Dato: 22. november 2024
Kontor: Beredskab og Krisestyring
Sagsbeh: Ida Styrbæk Jensen

**Besvarelse af spørgsmål nr. 40 (Alm. del) fra Folketingets Forsvars-,
Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg**

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 40 (Alm. del), som Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg har stillet til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab den 7. november 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mike Villa Fonseca (UFG).

Torsten Schack Pedersen

Spørgsmål nr. 40 (Alm. del) fra Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg:

”Vil ministeren forholde sig til oplysningerne om krænkende adfærd i Beredskabsstyrelsen, som der redegøres for i Forsvarsministeriets Personalestyrelses ”Undersøgelse af værnepligtsuddannelsen, trivsel og krænkende adfærd 2023”, jf. FOU alm. del – bilag 20 samt artiklen herom den 1. november 2024 på beredskabsinfo.dk ”Massive problemer med kønskrænkende adfærd i Beredskabsstyrelsen”? Hvordan vil ministeren herunder håndtere udfordringerne med krænkende adfærd i Beredskabsstyrelsen?”

Svar:

Resultatet af undersøgelsen af værnepligtsuddannelsen, trivsel og krænkende adfærd 2023 på Beredskabsstyrelsens område er uacceptabelt. Tallene viser tydeligt, at Beredskabsstyrelsen har udfordringer med krænkende adfærd, herunder særligt med omgangstonen blandt de værnepligtige.

Det er åbenlyst problemer, der skal håndteres, og det er naturligt min forventning, at Beredskabsstyrelsen tager hånd om udfordringerne og iværksætter de nødvendige tiltag. Jeg har fuld tillid til, at Beredskabsstyrelsen tager resultatet af undersøgelsen meget alvorligt.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Beredskabsstyrelsen, der har oplyst følgende, om hvilke initiativer styrelsen har eller påtænker at iværksætte på baggrund af undersøgelsen:

”Som et led i opfølgningen på værnepligtsundersøgelsen gennemføres der pt. dialogmøder med værnepligtige og sergentelever ved Beredskabsstyrelsens fem værnepligtsuddannende enheder. Dialogmøderne skal bl.a. bidrage til en øget forståelse og nuancering af de udfordringer, som værnepligtsundersøgelsen peger på.

På baggrund af bl.a. de afholdte dialogmøder har Beredskabsstyrelsen iværksat – og planlægger at iværksætte – en række tiltag for at forebygge og håndtere krænkende adfærd blandt de værnepligtige. Det bemærkes, at der kan ske justeringer af

initiativerne i takt med, at dialogmøderne gennemføres, og erfaringerne opsamles.

Af eksisterende initiativer, som bliver styrket, kan følgende nævnes:

- Stuekontrakter: Beredskabsstyrelsen har initieret, at de såkaldte stuekontrakter, som de værnepligtige udarbejder i begyndelsen af deres værnepligt, nu bliver genbesøgt løbende for dermed at fastholde fokus på at respektere hinandens grænser.
- Undervisning i forebyggelse af krænkende adfærd: I de to første uger af de værnepligtiges uddannelse modtager de tre lektioner i forebyggelse af krænkende adfærd. Fokus i lektionerne har hidtil særligt været på forebyggelse af seksuel tvang og vold mv. og i mindre grad på forebyggelse af andre former for krænkende adfærd. Beredskabsstyrelsen vil fremover sikre fokus på forebyggelse af også andre former for krænkende adfærd og chikane, herunder omgangstone og verbale krænkelser. Beredskabsstyrelsen vil desuden sikre, at emnet bringes op løbende under hele værnepligten.
- Action cards til håndtering af krænkende adfærd: Beredskabsstyrelsen har i styrelsens interne forvaltningsgrundlag en bestemmelse vedrørende chefer og leders handlepligt ved krænkende adfærd. Bestemmelsen vil blive suppleret med et særskilt afsnit om håndtering af krænkende adfærd blandt værnepligtige samt et tilsvarende action card med råd og vejledning til befalingsmændenes håndtering af krænkende adfærd. Tillæg til bestemmelsen forventes implementeret i Q1 2025.
- Anvendelse af disciplinarmidler: Beredskabsstyrelsen kan efter beredskabslovens § 62 anvende disciplinarmidler, bl.a. hvis en værnepligtig undlader at efterkomme de pligter, tjenesten medfører. Disciplinarmidlerne kan tildeles i form af belæring, tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i en del af fritiden, fremstilling, vagt eller anden tjeneste uden for orden, fratagelse af friheder eller overflytning til anden tjeneste. Beredskabsstyrelsen har initieret, at cheferne for uddannelsesenhederne i højere grad anvender disciplinarmidlerne ved gentagne eller grovere overtrædelser af reglerne. Det betyder samtidig, at sanktioner registreres, og strafniveauet kan forøges ved yderligere gentagelser, dog således at sanktionen er proportional med den konkrete krænkelse.

Af nye initiativer kan følgende nævnes:

- Udvikling af et adfærdskodeks: Beredskabsstyrelsen vil i et adfærdskodeks i højere grad italesætte de værnepligtige som kolleger i en professionel relation samt

understrege, at de gør tjeneste og bor på en arbejdsplads, som har en vigtig samfundsmæssig funktion. Adfærdskodekset skal være rammesættende og skabe en mere professionel omgangstone, særligt blandt de værnepligtige, og dermed bidrage til, at de værnepligtige respekterer hinandens grænser. Adfærdskodekset forventes implementeret i december 2024.

- Etablering af et ungeråd: Beredskabsstyrelsen planlægger at nedsætte et ungeråd bestående af bl.a. repræsentanter for de værnepligtige. Ungerådet skal bl.a. anvendes til løbende dialog om eksisterende og nye initiativer, drøftelse af trivsel generelt samt sikre en god og ensrettet værnepligt i Beredskabsstyrelsen. Sammensætningen af ungerådet skal afklares nærmere. Ungerådet forventes etableret i Q1 2025.”